

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **E. P., s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Dejlem, advokátem se sídlem Jindřišská 34, Praha 1, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2004, sp. zn. 10 Ca 22/2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Městského soudu v Praze, kterým soud odmítl jeho žalobu proti rozhodnutí předsedy Českého telekomunikačního úřadu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 28872/603-2003. Citovaným rozhodnutím předseda Českého telekomunikačního úřadu zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu („žalovaný“) ze dne 11. 9. 2003, č. j. 16902/2003 - 611, o uložení pokuty stěžovateli za porušení ustanovení § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách ve výši 100 000 Kč.

Důvodem odmítnutí žaloby městským soudem byla její opožděnost ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“). Žalobou napadené rozhodnutí předsedy Českého telekomunikačního úřadu totiž bylo stěžovateli doručeno dne 28. 11. 2003, žaloba však byla podána k poštovní přepravě až dne 28. 1. 2004. Nebyla tak zachována lhůta 30 dnů podle ustanovení § 17 odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb., která platí přednostně před obecnou dvouměsíční lhůtou k podání žaloby podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného usnesení městského soudu a uplatňuje tak důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d), e) s. ř. s. V důsledku pochybení tohoto soudu došlo rovněž k porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Pochybení městského soudu stěžovatel spatřuje v tom, že předmětné správní řízení nebylo vedeno pouze podle zákona č. 526/1990 Sb. Cenové rozhodnutí totiž vydává žalovaný na základě zákonného zmocnění obsaženého v ustanovení § 95 bod 7. tehdy platného zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, a to k provedení ustanovení § 78 odst. 2, 5 stejného zákona. Žalovaný tak postupoval podle obou citovaných zákonů, které aplikoval, nikoliv pouze podle zákona č. 526/1990 Sb. K vyloučení obecné dvouměsíční lhůty pro podání žaloby proto nemělo dojít, jelikož v případě správních žalob proti správním rozhodnutím vydaným na základě zákona č. 151/2000 Sb. platí právě tato obecná lhůta. Touto otázkou se však městský soud vůbec nezabýval a v tomto směru je proto jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Stěžovatel dále z ústavně zaručeného základního práva na spravedlivý proces dovozuje, že v případě souběhu dvou různě dlouhých lhůt pro podání žaloby je nutno výkladem dovodit vždy lhůtu příznivější pro toho, kdo žádá soudní přezkum.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušit.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že žaloba byla podána skutečně opožděně, jelikož v daném případě bylo rozhodnuto o uložení pokuty podle ustanovení § 17 odst. 1 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb. a že proto městský soud rozhodl v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Předně je nutno uvést, že za procesní situace, kdy kasační stížnost napadá rozhodnutí městského soudu o odmítnutí návrhu (žaloby), omezuje se přezkum prováděný Nejvyšším správním soudem na opodstatněnost naplnění důvodu obsaženého v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Vadami správního řízení, s nimiž počítá kasační důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., se za tohoto stavu soud zabývat nemůže, jelikož důvod podle písm. e) cit. ustanovení je nutno aplikovat přednostně a pokud by Nejvyšší správní soud skutečně dospěl k závěru, že k odmítnutí žaloby došlo nezákonně (tzn. že tento kasační důvod byl naplněn), musel by napadené rozhodnutí městského soudu zrušit a otevřít tím procesní prostor tomuto soudu, aby se meritorně vypořádal s podanou žalobou. Kasační důvod obsažený v písm. d) cit. ustanovení totiž předpokládá, že vada nepřezkoumatelnosti je relevantní tehdy, může-li mít za následek nezákonné rozhodnutí „ve věci samé“, přičemž ze shora provedené rekapitulace je zřejmé, že napadeným usnesením městský soud nerozhodoval meritorně (o věci samé), nýbrž že se jedná toliko o rozhodnutí výhradně procesní povahy.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že mezi účastníky řízení není sporu ohledně skutkových okolností věci, tzn. v daném případě o tom, kdy bylo doručeno rozhodnutí správního orgánu II. stupně a kdy proti němu byla podána správní žaloba. K tomu nicméně zdejší soud poznamenává, že skutkové závěry, obsažené v odůvodnění napadeného usnesení městského soudu, zcela nekorespondují s obsahem správního a soudního spisu,

z nichž je patrné, že předmětné správní rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno ve skutečnosti již dne 27. 11. 2003 (a nikoliv 28. 11. 2003, jak v žalobě tvrdil stěžovatel) a správní žaloba byla předána k poštovní přepravě dne 28. 1. 2004.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že již v minulosti judikoval, že „*jedním z právních předpisů, které stanoví odchylnou lhůtu pro podání žaloby proti správnímu rozhodnutí, je zákon č. 526/1990 Sb., o cenách. Podle jeho ustanovení § 17 odst. 6 činí tato lhůta 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Žaloba podaná po této lhůtě je opožděná a soud ji odmítne podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.*“ (usnesení ze dne 27. 5. 2003, č. j. 5 A 4/2002, in: Sb. NSS č. 175/2004). Městský soud tedy učinil správné právní závěry ohledně vztahu ustanovení § 17 odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb. a ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel však namítá, že předmětné správní řízení nebylo vedeno pouze podle zákona č. 526/1990 Sb., nýbrž také podle zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a za situace souběhu dvou různě dlouhých lhůt pro podání žaloby je nutno výkladem dovodit vždy lhůtu příznivější pro toho, kdo žádá soudní přezkum.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že již v minulosti opakovaně judikoval, že smyslem právního institutu lhůty obecně je snížení entropie (neurčitosti) při uplatňování práv, resp. pravomocí, časové omezení stavu nejistoty v právních vztazích a urychlení procesu rozhodování s cílem reálného dosažení zamýšlených cílů. Stanovení lhůty pro uplatňování práv účastníky řízení proto musí být provedeno transparentně, srozumitelně a předvídatelným způsobem a nesmí být zejména zneužíváno k tomu, aby v praxi docházelo k denegatio iustitiae (odepření spravedlnosti). Proto také je soudu vlastní - v obecné rovině - právní názor, podle něhož pokud zákonná úprava umožňuje různé způsoby interpretace, je nutno vždy zvolit takový, který je vstřícnější k ochraně základních práv a svobod (viz čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Jestliže by tedy skutečně existovala možnost „vybrat si“ ze dvou rozdílných lhůt k podání žaloby, bylo by nutno upřednostnit řešení svědčící pro delší lhůtu, neboť takovýto přístup vyšší měrou garantuje právo na spravedlivý proces, zakotvené především v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

V projednávané věci však zákonná úprava možnost „vybrat si“ jednu ze dvou žalobních lhůt neposkytuje, neboť se jedná o kogentní úpravu těchto lhůt, kdy jejich vztah je vztahem obecné a zvláštní úpravy, takže pokud správní orgán rozhoduje podle zákona č. 526/1990 Sb., je nutno tuto zvláštní úpravu v souladu s obvyklými výkladovými metodami aplikovat přednostně. Z obsahu správního spisu a obou vydaných správních rozhodnutí je přitom zcela nesporné, že žalovaný při udělení pokuty postupoval podle zákona č. 526/1990 Sb., resp. že správní orgány procesně postupovaly podle tohoto zákona. Nelze proto racionální úvahou dospět k závěru, že jakkoliv procesně postupovaly správní orgány v celém řízení podle tohoto zákona, v případě lhůty pro podání správní žaloby by mohlo dojít k „odklonu“ od této zvláštní úpravy směrem k obecné žalobní lhůtě, upravené v jiném zákoně.

Nemůže obstát ani argumentace stěžovatele, že ve skutečnosti správní orgány postupovaly podle dvou zákonů, tzn. i podle zákona č. 151/2000 Sb. Právní řád totiž představuje vnitřně souladný a hierarchicky uspořádaný normativní systém, kdy orgány veřejné moci rozhodující o právech a povinnostech fyzických a právnických osob musí komplexnost tohoto fenoménu vnímat a respektovat. Svůj postup proto nemohou izolovat toliko na některý právní předpis. Pokud však v daném případě správní orgány postupovaly rovněž podle zákona č. 151/2000 Sb., činily tak toliko ve smyslu kompetenčního vymezení

žalovaného k řízení v této věci (§ 95 bod 7. cit. zákona) a pokud stěžovatel argumentuje též ustanovením § 78 tohoto zákona, k jehož porušení právě mělo dojít, je nutno připomenout, že podle odst. 6 tohoto ustanovení „*o sporech v oblasti cen za propojení rozhoduje Úřad podle zvláštního právního předpisu.*“ Tímto zvláštním předpisem je právě zákon č. 526/1990 Sb. (viz též poznámka pod čarou), takže žalovaný se zcela správně a v souladu se zákonnou úpravou při svém procesním postupu řídil právě zákonem č. 526/1990 Sb.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že lhůta k podání žaloby byla v projednávané věci skutečně dána zvláštní úpravou, obsaženou v ustanovení § 17 odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb., která musela být použita přednostně před obecnou lhůtou zakotvenou v ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. Protože stěžovatel tuto lhůtu 30 dnů nerespektoval, městský soud správně jeho žalobu odmítl pro opožděnost.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že k závěru o opožděnosti podané žaloby by bylo nutno dospět i tehdy, pokud by se vycházelo z obecné lhůty upravené v ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. Jak totiž vyplývá ze shora uvedeného, k doručení správního rozhodnutí orgánu II. stupně došlo již dne 27. 11. 2003 (a nikoliv až 28. 11. 2003, jak stěžovatel uvedl v žalobě a toto tvrzení městský soud převzal i v odůvodnění napadeného usnesení), takže dvoutříměsíční lhůta k podání žaloby uplynula podle ustanovení § 40 odst. 2 s. ř. s. dne 27. 1. 2004. Žalobou, podanou k poštovní přepravě dne 28. 1. 2004, proto nebyla zachována ani tato dvoutříměsíční lhůta.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že tato není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Českému telekomunikačnímu úřadu náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu